
Tajný deník

Blanky z Valois

Není tohle obraz jejich života? On odchází – – – a ona za ním volá po-
čkej – – – a on se nezastaví, nevrátí... Dnes večer nejspíš ano, ale jindy?

Jindy prostě ne!

Protože Karel Lucemburský je takový, jaký je – rád na sebe přijímá stále
nové závazky a povinnosti. A pokud bude třeba, znovu nechá Blanku z Va-
lois samotnou... a ona se bude znovu trápit... A nakonec, až ji přemůže
stesek, až břímě stesku neunes, opuštěná a slabá, začne pochybovat o jeho
lásce... A také o své. Už se to jednou stalo.

V Lucembursku.

Prudce dosedla na lůžko.

A stane se to zas, uvědomila si s náhlou a krutou jistotou. V jejím osamě-
lém srdci se opět ozve trpkost a pochybnosti – a až se převalí čas, třeba ji
přemůže zloba, a nejenže začne pochybovat, že miluje, začne nenávidět...

Ach, to ne!

Vyskočila na nohy a rozhlédla se. Na truhle zůstal kalamář a pergamen.
Chvilí nehnutě stála jako očarovaná, zasažená náhlou myšlenkou.

Co kdyby pestré střípky vzpomínek zachytila navždycky, pro zlé chvíle
v budoucnosti? Ať bledne zářivý brokát v ložnici, ale paní z Valois nesmí do-
pustit, aby v její paměti vybledlo všechno, co znamenalo manželovu lásku.

Jako zloděj se kradla k truhle a namočila husí brk v kalamáři. Čím za-
čít...?

Prvním dnem v Praze s modrými křídly motýlů?

Anebo – a na to si dnes ještě nevzpomněla – papouškem, kterého jí do Lucemburska přivezl pan z Brna jako důkaz, že na ni Karel v Itálii myslel, protože naučil papouška říkat *paní Blanko*...

Anebo – – –

Náhle jí vyschlo v ústech a zahořela ve tváři. Rychle si z konvice nalila víno do Karlovy číše a napila se.

Ne, to se nehodí... Stydí se psát o horkých týdnech prvního léta, kdy se milovali na stohu slámy ve Lvím dvoře, na dohled Iva Legáta.

Znovu se napila.

Ach, jestli někde existovalo nebe rozkoše, tak tam do něho vstoupila: na zlatém slaměném lůžku, pod zlatým sluncem a modrým baldachýnem oblohy...

Dolila si víno a další pohár vypila do dna. Odvahu! Osměl se a piš!

Třeba konečně přijdeš i na to, zda byla od Karla kouzelná lež, anebo temné čarování, když věřil, že lože ze zlaté slámy a lev, znak Lucemburků i Přemyslovců – a zvláště tento lev, dar od Jeho Svatosti papeže – zajistí početí následníka, šťastného prince obdařeného velkým bohatstvím...

Jenže – – – ach Bože! Místo chlapce se přece narodilo děvčátko, Markétka.

Blanka odstrčila pohár, jako by víno náhle ztrpklo. Začne raději tím prvním, dojemně nevinným setkáním v Paříži, na něž si dnes v kouzelné chvíli vzpomněli oba.

Namočila pero, ale znovu se zarazila a podrážděně poposedla. Vždyť už si neví rady!

Jakmile se zdá, že si vybrala, z hlubin paměti se vynoří vzpomínka ještě starší. A tahle, i když se netýká Karla, ale nešťastné paní d'Estrées, je také důležitá.

Dvorní dáma paní d'Estrées, droboučká, ustrašeně schoulená stařenka v černém krajkovém závoji, se potulovala chodbami Cité a budila posměch, když se každého na potkání ptala: „Kdo jsem?“

Kdo jsem! Strašlivá otázka!

A protože Karel Lucemburský a Blanka z Valois budou žít navěky – *jak Karel řekl před chvílí a také se to musí zapsat!* – mohlo by se stát, že Blanka jednou, jako stará žena, zapomene, kdo byla dívka v rudém čepci.

Pěčlivě narovnala pergamen, dlaní přešla po hladkém povrchu, namočila husí brk v kalamáři a list nadepsala:

KDO JSEM

Jmenuji se Blanka z Valois. U křtu jsem dostala jméno Markéta, od dětství mi však říkají Blanka – tedy Bílá – kvůli mým velmi světlým vlasům a bledé pleti.

Můj otec Karel, vévoda z Valois, byl synem krále Filipa III. Smělého a mladším bratrem krále Filipa IV. Sličného. Zemřel L.P. 1325 a bulou Svatého otce mu bylo přiznáno právo posmrtného dělení tělesných ostatků jako králům.

Otec se oženil třikrát – s paní Markétou Sicilskou, dcerou sicilského krále, s paní Catherine de Courtenay, která mu přinesla věnem cařihradskou korunu, a potřetí s mou matkou, paní Mahaut de Saint-Pol.

Ze všech manželství se narodilo šest dcer, ale pouze jediný syn. Ten byl pokřtěný Filip a L.P. 1328, po vymření kapetovské větve panovnického rodu, kdy přešla královská koruna na rod Valois, se stal králem právě on.

Jsem tedy nevlastní sestrou nyní panujícího francouzského krále Filipa VI.

Když jsem dosáhla sedmi roků, byla jsem provdána za českého prince Václava z rodu Lucemburků. I jemu tehdy bylo sedm. V den sňatku přijal svátost biřmování a jméno Karel po svém vznešeném kmotrovi a strýci, králi Karlovi IV. Kapetovi.

Když nám bylo čtrnáct, odcestovali jsme s manželem do Lucemburska. Karla však záhy odvolal jeho otec král Jan Český do Itálie, kde získal nová panství, a můj manžel tam pak otce zastoupil jako generální místodržící...

Blanka odložila brk do kalamáře a nespokojeně nakrčila čelo. Napadlo ji, že zkazila dobrý nápad: chtěla sázet pestrá kvítka vzpomínek, a namísto toho vyrostl suchopár. Snad za to může pergamen – když je list prázdný, jako by žádal zaznamenat jen vážné věci.

Dveře se tiše otevřely.

„Paní, je poledne.“

„Už?“ hlesla roztržitě Blanka a ohlédla se. Na prahu stála Marie.

„Měla bys něco sníst, paní.“

„Proč... Už jsem jedla.“

Komorná se nesouhlasně pođívala na okoralé zbytky chleba a nedopitou číši vína, ale pokračovala:

„Chůva se ptá, kdy navštívíš dětskou komnatu.“

„Chci jet na Staré Město ke kožešníkovi. Tak potom, Malie, až se vrátíme.“

Marie mlčela – a Blanka znala její mlčení plné slov.

„Co se děje?“

„Panně princezně se prořezal první zoubek. Chůva je pyšná a chtěla by se ti pochlubit, paní.“

„Malé spiknutí proti krkavčí matce, že? Matce, co zapomíná na dítě,“ prohodila Blanka bezmyšlenkovitě, protože ji to podráždilo. Zas někdo, kdo se rád chlubí, a taky cizím peřím... Vyrostl zoubek chůvinou zásluhou?

Komorná vzala pohrabáč, mlčky se sklonila ke krbu, prohrábla uhlíky a přihodila poleno. Ozval se dutý zvuk, z krbu vyletěl ohňostroj jisker.

„Jenom jsem hloupě žertovala,“ zkroušeně zabřebentila Blanka. „Dobrá, zastavím se u Markétky hned, ke kožešníkovi zajdeme až potom.“

Jenomže necítila provinění, všechno v ní jenom hrálo a nemohla si pomoct.

„Malie, odjíždíme!“ vyhrkla. „Abys věděla, pan markrabě mi svěřil důležité posláání!“

A vyskočila, rozpřáhla ruce a roztančila se na pestrých arabeskách koberce. Přitom se v koutku oka zachytila černá písmenka na pergamenu.

Opravdu suchopár... Tak píše kronikář. Ale je to jen začátek, příště už bude chytřejší. A zatím... zatím ať minulost připomíná koník.

Vložila list do šperkovnice, opatrně usadila koníka navrch a něžně ho poladila ukazováčkem.

Pak napodobila Karla – těšilo ji, že se dotýkal jejích věcí, že může opakovat jeho slova:

„Bon.“

Víko klaplo. Markraběnka moravská, rozená princezna z Valois, se obrátila ke komorné Marii.

„Bon. Oblékni mě.“